

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs III. Vtrum essentia diuina videri poßit oculis corporalibus. artic. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

diatē ab essentia diuina secundū illum modum A
 concurrēdi, quem habet ante determinationem
 voluntatis, sed erit immediatē à voluntate liberē in
 eam visionem influente, & mediatē absentia diuina,
 quatenus mouet intellectum diuinum ad illam
 notitiam primam, quae antecedit actum voluntatis,
 quo vult influere in visionem beatificam huius vel
 illius beati. Itaque Scotus, vt apertissime patet il-
 lius dicta intuenti, negat essentiam diuinam con-
 currere immediatē instar speciei intelligibilis ad
 visionem beatificam, eò quòd talis concursus esset
 naturalis & non liber: vnde totum influxum diu-
 num in visionem beatificam ait esse immediatē à B
 libera voluntate, perinde atque creatio rerum est
 immediatē à libera voluntate.

*Beatificā vi-
 sionē sine cō-
 cursu sua es-
 sentia instar
 speciei intelli-
 gibilis potest
 Deus efficiere
 influendo im-
 mediatē per solam
 voluntatem.
 Essentia diuina
 instar speciei
 intelligibilis cō-
 currere ad beatificā
 visionem.
 Ad fundamentum
 Scoti.*

*Essentia diuina
 concursus in ratione
 speciei ad vi-
 sionē beatifi-
 cam qua ratione liber,
 & qua naturali.*

Licet autē existimem, Deum, tam sine concursu
 speciei intelligibilis, quam sine concursu suae essen-
 tia loco speciei intelligibilis, posse efficere im-
 mediatē visionem beatificam per solam suam liberam
 voluntatē, vt Scotus ait, id quòd satis patet ex his,
 quae diximus, disputatione praecedente conclusione
 secunda, puto tamen eū D. Thomam, & ceteris illius
 sectatoribus, essentiam diuinam immediatē cō-
 currere vice speciei intelligibilis ad eam producendam.
 Atque ad illud fundamentum Scoti, quòd scilicet
 concursus ille essentiae diuinae loco speciei intelli-
 gibilis est naturalis, concursus autē Dei ad effectum
 ad extra est liber, respondeo, ad visionē beatificam
 non satis esse cōcursum essentiae diuinae, instar spe-
 ciei intelligibilis, sed vltra illum requiri concursum
 intellectus beati & concursum luminis gloriae, quae
 duo liberē à Deo conferuntur. Imò eū effectus ipse
 producendus, sicut quid creatur: omne autem creatū
 pendet à concursu generali Dei, quo immediatē
 iuluit cum causis secundis in omnes effectus, vt q.
 14. art. 11. ostenditur, vltra illa omnia requiritur cō-
 cursus liber generalis Dei, quo immediatē cum illis
 omnibus influat in visionem beatificam. Dico ergo
 concursum Dei ad visionem beatificam simpliciter
 esse liberum & non naturalem, quia liberē concurr-
 rit conferendo & conseruando, tum intellectum
 beati, tum lumen gloriae, & praeterea cum his om-
 nibus causis influendo in effectum concursu gene-
 rali, fateor tamen ingenuē concursum essentiae di-
 uinae, dum locum tenet speciei intelligibilis, vt praeci-
 se est ab essentia diuina subeunte vice speciei in-
 telligibilis, esse naturalem: non secus ac concursus
 luminis gloriae, vt praecise à lumine gloriae profici-
 feretur, & concursus intellectus beati, est etiam natu-
 ralis & non liber. Vnde (sub aliorum iudicio) non
 reputo absurdum, esse aliquem concursum imme-
 diatum Dei naturalem circa visionem diuinā essen-
 tiae dependentem tamen, in productione talis vi-
 sionis à concursu libero Dei. Quod si quis hoc re-
 putauerit absurdum negat essentiam diuinam con-
 currere instar speciei intelligibilis. Si namque talis
 concursus sit concedendus, is planē proficisci debet
 immediatē ab essentia, vt essentia est, eritque natu-
 ralis, & non liber, vt etiam Scotus existimauit. Quia
 tamen essentia diuina non minus sufficiens est ex
 se, vt possit subire vicem speciei intelligibilis com-
 paratione intellectus cuiusque beati ad visionem
 beatificam efficiendam, quam essentia Angeli, cum
 se ipsum intuetur, non video cur negandum sit,
 quòd sicut concurrat cum intellectu diuino vice
 speciei intelligibilis, merēque naturaliter, ita con-
 currat cum intellectu cuiusque beati, maximē asse-
 rente id D. Thomam, dependentēque concursu illo
 ab aliis liberis concursibus Dei, sine quibus nec ta-
 lis concursus, nec visio ipsa beatifica esse poterit.

ARTICVLVS III.

Vtrum essentia diuina videri possit oculis corporalibus.

Conclusio Diui Thomae est. Neque di-
 uina potestate fieri potest, vt essentia di-
 uina, vel visu, vel potentia aliqua sentien-
 te, tam externa, quam interna videatur, aut aliquo
 alio modo secundum se apprehendatur. Hae est
 communis Doctorum, probaturque, quoniam ne-
 que diuina potentia fieri potest, vt potentia aliqua
 feratur in non suum obiectum, vt quòd visus per-
 cipiat sonum, aut auditus colorem: id enim esset
 mutare essentias ac naturas ipsas rerum, maximē
 cum potentia ordinem transcendentem ad suum
 obiectum essentialiter includat, quod non minus
 contradictionem inuoluit, quam efficere, vt homo
 non sit rationis particeps: sed obiecta potentiarum
 sentientium, & generaliter ceterarum sentientium
 in organo corporeo, sunt res corporeae: quando-
 quidem ergo Deus sit spiritus, vt sit, nulla poten-
 tia fieri possit, vt à potentia aliqua sentiente per-
 cipiat. Quia tamen obiectum intellectus nostri est
 ens incommune, sub quo Deus etiam comprehen-
 ditur, sit, vt licet naturaliter Deum videre nō possit,
 supernaturaliter tamen euehi possit in clarā Dei vi-
 sionem, eò quòd per talem visionem non se exten-
 dat vltra suum obiectum, sed solum altiori cog-
 nitione percipiat suum obiectum, quam naturaliter
 valeat illud idem percipere: quòd quidem donis
 supernaturalibus quibus adiungetur potentia, fieri
 optimē potest. Qualem autem cognitionem ha-
 beant vires sentientes, dum ex contitione, aut
 amore Dei lacrymas fundunt, quod Sotus tangit
 in 4. distict. 49. q. 1. art. 2. post secundam conclu-
 sionem, diximus 1. 2. q. 9. art. 2. De gloria sensuum &
 corporis disputabitur ad finem 3. partis.

*Deus nec ex-
 terno, nec in-
 terno sensu
 videri aut
 apprehendi
 potest, diuina
 etiā potētia.*

*Videri cur sit
 per naturali-
 ter possit
 Deus intelle-
 ctu cui nō pos-
 sit sensu.*

ARTICVLVS IV.

Vtrum aliquis intellectus creatus ex viribus suis naturalibus possit videre diuinam essentiam.

Eo loco non queritur, vtrum ex nostris
 viribus naturalibus mereri possimus visionem
 diuinā essentiae: id enim ad tractationem
 de gratia spectat: sed vtrum ex solis nostris vi-
 ribus naturalibus possimus videre diuinam essen-
 tiam: an verò ad id indigeamus auxilio & concursu
 supernaturali.

Conclusio est. Ex solis naturalibus non possu-
 mus videre diuinam essentiam. Est de fide. Con-
 trarius error fuit quorundam Beghynorum, &
 Beghumarum in Germania damnatus in Concilio
 Viennensi sub Clemente quinto, & habetur in
 Clementina ad nostrum, de haereticis. Quartus enim
 error eorum ibi damnatus erat, quòd potest homo ita
 vltimam beatitudinem secundum omnem gradum per-
 fectionis assequi in hac vita, sicut eam in vita beata ob-
 tinebit. Et quintus: quòd qualibet intellectualis natura
 in se ipsa naturaliter est beata, quòdque anima non in-
 diget lumine gloriae, quo eleuetur ad Deum videndum.
 Dicebant enim peccatis & curis ac sollicitudinibus
 huius saeculi, quibus adeo abducimur & distrahimur,
 impediri ne Deum videamus: his verò impedimentis remotis,
 animam ex suis viribus naturalibus videre statim diuinam
 essentiam vbique praesentem

*Videri non
 possumus di-
 uinam essen-
 tiam ex solis
 nostris natu-
 ralibus.
 Error Begu-
 dorum.*